

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
I. ÚVOD	
Fysiologie stárnutí (MUDr. Zdeněk Hruža)	17
Fysiologická smrt — Fenomenologie stárnutí u člověka — Endokrinní změny ve stáří — Zatížení a adaptace — Ovlivnění délky života	
Choroby stáří (Akademik Josef Charvát)	28
Pojem „chorob stáří“ — Nemoci srdeční a cévní — Pohybové ústrojí — Zhoubné nádory — Infekce — Ostatní choroby	
Sociologie stáří (MUDr. Alena Jeriová)	39
II. OBECNÁ PÉČE O STARÉ A CHRONICKY NEMOCNÉ	
Psychologie starých a chronicky nemocných (MUDr. Zdeněk Janda, MUDr. Jan Srnec)	47
Úvod — Osobnost starých a chronicky nemocných — Reakce nemocného na hospitalisaci — Možnosti ovlivnění nepříznivých reakcí	
Péče o kulturní život (MUDr. Josef Šobra, MUDr. Vladimír Pacovský)	55
Práce s knihou — Denní listy a časopisy — Jak číst — Rozhlas — Televize a film	
Zvláštnosti ošetrovatelské techniky (MUDr. Vladimír Pacovský)	62
1. Zařízení a vybavení ošetrovací jednotky	62
2. Zařízení domácnosti	63
3. Nemocniční lůžko	65
4. Pojitka a signální zařízení	68
5. Vážení na lůžku	70
6. Měření teploty	71
7. Použití plastických hmot (MUDr. J. Petrášek)	71
8. Péče o osobní hygienu (dipl. sestra J. Macková)	74
V ý ž i v a a s t r a v o v á n í (MUDr. Alena Jeriová, MUDr. Vladimír Pacovský)	79
Úvod — Chuf k jídlu a celkový příjem potravy — Zásady při sestavování jídelníčků pro staré — Poznámky k podávání a úpravě jídla	

Farmakoterapie starých a chronicky nemocných (Doc. MUDr. Maxmilián Wenke, MUDr. Jan Petrášek) . . .	85
— Přístup k nemocnému — Nejčastější nebezpečí a nesnáze: a) při aplikaci léčiva; b) při resorpci léku; c) při vlastním podání léku; d) při opakovaném podávání léku — Výběr lékových forem, výhody, nevýhody, nebezpečí — Některé zvláštní terapeutické indikace: a) bolest; b) poruchy spánku; c) neklid, vzrušení, tiseň a strach	
Protetické pomůcky (Primář MUDr. František Křivánek)	92
Rozdělení protetických (ortopedických) pomůcek, jejich předpis a výroba — Protézy horních a dolních končetin — Podpěrné přístroje — Měkké bandáže — Pomocné přístroje — Osobní pomůcky nemocných a invalidů	
III. NEJČASTĚJŠÍ KOMPLIKACE U STARÝCH A CHRONICKY NEMOCNÝCH A JEJICH OŠETŘOVÁNÍ	
1. Kardiovaskulární ústrojí (MUDr. Jan Petrášek) .	105
2. Dýchací ústrojí (MUDr. Vladimír Pacovský) . . .	109
3. Ledviny a močové cesty (MUDr. Vladimír Pacovský)	119
4. Trávicí ústrojí (MUDr. Jaroslav Šetka, MUDr. Vladimír Pacovský)	127
5. Změny na kostře a jejich následky (MUDr. Vladimír Pacovský)	133
6. Proleženiny (MUDr. Vladimír Pacovský)	137
7. Moniliasa (MUDr. Vladimír Pacovský)	145
IV. ZVLÁŠTNOSTI OŠETŘOVÁNÍ STARÝCH A CHRONICKY NEMOCNÝCH V JEDNOTLIVÝCH LÉKAŘSKÝCH OBORECH	
Vnitřní lékařství (MUDr. Vladimír Pacovský)	149
Onemocnění dýchacího ústrojí — Onemocnění kardiovaskulárního aparátu (MUDr. Jan Petrášek) — Onemocnění kloubů a páteře — Metabolické choroby a poruchy výživy (MUDr. Vladimír Pacovský a MUDr. Alena Jeriová) — Gastrointestinální onemocnění (MUDr. Jaroslav Šetka) — Onemocnění ledvin a močového ústrojí	
Zhoubné nádory (MUDr. Vladimír Pacovský)	162
Rentgenologie a radiologie (MUDr. Oskar Blažek)	165
Radioaktivní isotopy (MUDr. Jiří Kapitola)	171
Chirurgie	176
Předoperační vyšetření a příprava (MUDr. Aleš Podzimek) — Anestese a operace (MUDr. Aleš Podzimek) — Pooperační ošetření (MUDr. Aleš Podzimek) — Některé ošetřovatelské zvláštnosti spe-	

ciální chirurgie (MUDr. Aleš Podzimek) — Traumatologie pokročilého věku (MUDr. Vilém Friedberger a MUDr. Rudolf Pech) — Urologie (MUDr. Eduard Hradec)	
Neurologie (Doc. MUDr. Karel Obrda)	195
Úvod — Hemiplegie — Paraplegie — Roztroušená mozkomíšňní sklerosa — Parkinsonismus — Mozková aterosklerosa — Ošetřování nemocných s ataxií — Myopatie — Poliomyelitis — Perinatální encefalopatie — Záchvatovitá onemocnění	
Psychiatrie (MUDr. Vladimír Študent, MUDr. Libuše Dobiášová)	203
Obecné zásady — Zásady ošetřování ve vztahu k chorobným syndromům: 1. demence; 2. deprese a hypochondrické zaměření; 3. paranoidní reakce a psychosy; 4. stavy neklidu, zmatenosti, agresivity a stavy delirantní	
Gynekologie (MUDr. Bedřich Srp)	209
Gynekologie stáří — Záněty zevních rodidel a pochvy — Poševní a děložní sestupy — Nádorová onemocnění	
Otorinolaryngologie a foniatrie (MUDr. Karel Vrtička)	213
Ošetřování po operacích — Péče o laryngektomované — Péče o nedoslýchavé — Krouživá závrať — Afasie a rehabilitace řeči — Dysartrie	
Oftalmologie (prof. MUDr. Emil Dienstbier)	219
Oční choroby ve stáří a zásady jejich ošetřování — Obecné připomínky — Příprava starých nemocných k oční operaci — Ošetřování nemocných po oční operaci — Ošetřování nemocných s glaukomem	
Stomatologie (MUDr. Josef Hořejš)	225
Ošetření ústní dutiny u starých lidí — Zubní náhrady — Výživa stomatologických nemocných	
Dermatologie (MUDr. Emil Neuman)	229
Obecné zásady správného ošetřování chronicky nemocné kůže — Ošetřování bérceových vředů — Ošetřování obesních pacientů — Kůže starých lidí	